

Warszawa, 26 sierpnia 2020 r.

**DEPARTAMENT
KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ**

DSK.WKS.070.7.2020.IRŚ

**Dr n. pr. Marek Woch
Radca Rzecznika
Wydział Prawno-Legislacyjny
Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46
00-679 Warszawa**

Szanowny Panie,

Odpowiadając na Państwa pismo z 31 lipca 2020 r., w zakresie podnoszonych przez Polską Izbę Paliw Płynnych w piśmie z 8 czerwca 2020 r. problemów i zastrzeżeń dotyczących sprzedaży paliw ciekłych przez jednostki samorządu terytorialnego, przedstawiam co następuje.

Problemy związane z funkcjonowaniem „gminnych” lub „miejskich” stacji paliw ciekłych, które zostały podniesione w piśmie Polskiej Izby Paliw Płynnych, zasługują na wnikliwą uwagę, gdyż opisane tam praktyki mogą stanowić barierę dla uczciwej i wolnej konkurencji na lokalnych rynkach paliw ciekłych. Trudno bowiem uzasadnić tezę, że utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego spółki prawa handlowego, prowadząc obrót paliwami ciekłymi na stacjach paliw – wypełniają lukę w zakresie zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym poza sferą użyteczności publicznej, do czego uprawnia je art. 10 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 712, z późn. zm.).

Należy również zauważyć, że szczegółowy zakres działania i zadania jednostek samorządu terytorialnego określają stosowne ustawy, w tym ustawa o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.) oraz ustawa o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920, z późn. zm.). Powyższe przepisy nie obejmują działań i zadań, które tworzyłyby przesłanki do prowadzenia stacji paliw ciekłych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Ponadto należy wskazać, że działalność gospodarcza w rozumieniu art. 2 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.), to zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Opisany w piśmie Polskiej Izby Paliw Płynnych sposób działalności może świadczyć o spełnieniu przesłanek wskazanych w powyższym przepisie i prowadzeniu przez jednostki samorządu terytorialnego działalności gospodarczej.

Niezależnie od powyższego należy zaznaczyć, że zakres kompetencji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) określa ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833, z późn. zm., dalej: „ustawa – Prawo energetyczne”). Stosownie do art. 23 ust. 2 tej ustawy, do zakresu działania Prezesa URE należą m.in. sprawy związane z udzielaniem koncesji, zatwierdzaniem przedkładanych przez przedsiębiorstwa energetyczne taryf, nakładaniem kar pieniężnych, kontrolowaniem przedsiębiorstw energetycznych lub podmiotów przywożących na zasadach określonych w ustawie, a także rozstrzygnięciem spraw spornych dotyczących (zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. ustawy) odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii.

Zakres działalności gospodarczej wymagającej uzyskania koncesji, w tym w obszarze rynku paliw ciekłych, określa art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie zaś z art. 32 ust. 1 pkt 4 lit. a tej ustawy, uzyskania koncesji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie m.in. obrotu paliwami ciekłymi, w tym obrotu nimi z zagranicą, z wyłączeniem obrotu gazem płynnym (LPG), jeśli roczna wartość obrotu nie przekracza 10 000 euro.

Powyższe oznacza, że obowiązek posiadania koncesji obejmuje wszystkich przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi, polegającą na zakupie i dalszej odsprzedaży paliw ciekłych – niezależnie od tego, w jaki sposób obrót ten jest realizowany.

Obrotem, w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy – Prawo energetyczne, jest działalność gospodarcza polegająca na handlu hurtowym albo detalicznym paliwami lub energią. Jednocześnie z uwagi na fakt, że pojęcie handlu, wskazane w definicji obrotu, nie zostało zdefiniowane w przepisach prawa, należy stosować to pojęcie w znaczeniu potocznym, jako „*działalność polegającą na bezpośredniej lub prowadzonej przez pośredników wymianie towarów w postaci dóbr lub usług, zachodzącą między dostawcą a odbiorcą*” (I. Kamińska-Szmaj (red.), Słownik wyrazów obcych, Wrocław 2001 r.). Natomiast, zgodnie z inną definicją słownikową, handel to zorganizowana „*wymiana dóbr, obrót towarów polegający na kupnie sprzedaży*” (E. Sobol (red.), Mały słownik języka polskiego, Warszawa 1997, s. 246-247). Z powyższym koresponduje zawarta w art. 3 pkt 6a ustawy – Prawo energetyczne definicja ustawowa sprzedaży, która obejmuje bezpośrednią sprzedaż paliw lub energii przez podmiot zajmujący się ich wytwarzaniem lub odsprzedaż tych paliw lub energii przez podmiot zajmujący się ich obrotem. Tym samym, podmiot zajmujący się obrotem paliwami lub energią prowadzi działalność handlową polegającą na dokonywaniu ich zakupu od innego przedsiębiorstwa, a następnie ich sprzedaży w ramach własnej działalności obrotowej. Zatem, pod pojęciem „obrotu”, na potrzeby udzielania koncesji, należy rozumieć sytuację realizacji jednocześnie zakupu i sprzedaży określonego rodzaju towaru, w tym paliw ciekłych. Istotnym jest również, że działalność gospodarczą należy rozpatrywać jako wszelką aktywność gospodarczą danego podmiotu nastawioną na zysk.

Mając na uwadze przywołane powyżej przepisy oraz przedstawiony przez Polską Izbę Paliw Płynnych w piśmie z 8 czerwca 2020 r. stan faktyczny stwierdzić należy, że taki sposób prowadzonej przez jednostki samorządu terytorialnego działalności świadczyć może o gospodarczym charakterze prowadzonej działalności w zakresie sprzedaży paliw ciekłych. Tym samym działalność

taka spełnia warunki określone w art. 32 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy – Prawo energetyczne, co oznacza działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi objętą obowiązkiem uzyskania koncesji Prezesa URE.

Dlatego też Urząd Regulacji Energetyki podziela wątpliwości przedstawione w stanowisku Polskiej Izby Paliw Płynnych co do sprzedaży paliw ciekłych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Równocześnie należy zauważyć, że na lokalnych rynkach paliw ciekłych może dochodzić do nieuprawnionego zawyżania cen paliw ciekłych przez przedsiębiorców, którzy proponują paliwa ciekłe po cenach wyższych niż ceny w miejscowościach odległych o kilkanaście kilometrów.

W tym stanie rzeczy wydaje się zasadnym stworzenie legislacyjnego mechanizmu, który z jednej strony przeciwdziałałby wykorzystywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego swojej uprzywilejowanej pozycji na lokalnych rynkach paliw ciekłych, ale który umożliwiałby wejście na rynek paliw ciekłych jednostek samorządu terytorialnego, gdy ceny paliw ciekłych w danej miejscowości byłyby znacząco wyższe niż w miejscowościach położonych nieopodal.

Z powrotem,

DYREKTOR
Departamentu Komunikacji Społecznej
Barbara Mroczek